

[Bendix.]

forskningsudvalg får lejlighed til at dykke ned i dette problemkompleks for at nå frem til sin egen vurdering.

En sådan vurdering tilvejebragt på grundlag af én eller flere høringer må være grundlaget for de beslutninger, der her i landet skal træffes på disse vitale områder. Ja til A-kraft kan og skal ikke gives én gang for alle, og derfor bliver drøftelserne af, hvilken type kraftværk der kan blive tale om, også ganske afgørende. Det er formentlig ikke realistisk i dette årtusinde at regne med fusionsenergi, hvorfor der efter min opfattelse ikke er megen rimelighed i at inddrage dette i diskussionen på nuværende tidspunkt. Tilbage står så de kraftværker, som af teknikerne kaldes for fissionskraftværkerne. Her tales eller her kan tales om såvel en første som en anden generation; de såkaldte formeringsreaktorer er dem, jeg vil henregne til anden generation. De kan formentlig ud fra en økonomisk betragtning såvelsom ud fra en brændselsbetragtning blive meget attraktive, men de er dels ikke færdigudviklede, dels rejser de miljømæssige betænkeligheder af et ikke ringe omfang, og jeg vil af disse grunde foreløbig lade dem ude af betragtning.

Tilbage står så de forskellige typer af letvandsreaktorer og tungtvandsreaktorer og endelig de såkaldte gaskølede reaktorer. Alle disse reaktorer har forskelligt særpæg, og der må derfor i folketinget underkastes hver enkelt type, som kan komme på tale, en særskilt, omhyggelig undersøgelse. Og i disse undersøgelser må indgå følgende overvejelser: økonomi, såvel anlæg som drift, brændselsproblematikken, sikkerhedsproblematikken og endelig, i hvilken udstrækning dansk industri kan blive underleverandør.

Jeg vil herefter blot nævne to ting mere i denne sammenhæng, og det er, at vi ikke føler, at det er umiddelbart rimeligt, at en enkelt reaktortype, nemlig den canadiske reaktortype, som er kendt under betegnelsen CANDU, tilsyneladende foreløbig er ladet ude af betragtning i den danske diskussion, ført an af elværkerne.

Dernæst vil jeg gerne stille et konkret spørgsmål til handelsministeren, og det er, om handelsministeren kan oplyse noget om, hvor langt Sverige er fremme med overvejelser omkring en selvstændig svensk aktivi-

tet på berigelsesområdet, som eventuelt kunne være af interesse for Danmark også.

Herefter vil jeg gerne gøre et par bemærkninger om olien, som stadig væk vil være væsentlig, naturligvis. Vi vil ikke have nogen mulighed for at føre en særlig aktiv politik på olieområdet. Der er dog to spørgsmål, vi bør undersøge. Vi bør selvfølgelig overveje med os selv, om vi vil medvirke til, at der skabes et stærkt aftagerkartel i forhold til producenternes kartel, og her tænkes specielt på OPEC. Det er formentlig ikke tilrådeligt, at vi medvirker til noget sådant. Vi vil derved let komme til at medvirke til at banke et producentkartel sammen, og det er der bestemt ikke nogen grund til.

For det andet bør vi selvfølgelig overveje — andre ordførere har været inde på det — om vi skal styrke det statslige initiativ på olieområdet. Dette kunne ske dels ved at styrke Dansk Olie og Naturgas, hvad der formentlig ikke umiddelbart ville komme så meget ud af, men det kunne også ske ved statslige initiativer i forbindelse med langtidskontrakter, eventuelt i samarbejde med producentlande; som også kunne gå ind i et samarbejde omkring en dansk raffinaderikapacitet, og i forlængelse heraf bør selvfølgelig spørgsmålet om en raffinering på eksisterende danske raffinaderier omhyggeligt undersøges.

Inden de konkluderende bemærkninger skal jeg gøre nogle få bemærkninger om dansk forskningspolitik på energiområdet. Det er ønskeligt, at der nu foretages en gennemgang af alle de mulige forskningsområder vedrørende nye og kendte energikilder. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, hvis vi mere eller mindre på må og få forsker overalt inden for dette enorme område. Danmark har en så begrænset kapacitet, såvel af økonomiske som af anlægsmæssige og mandskabsmæssige grunde, at det vil være rimeligt, at vi koncentrerer vores indsats om områder, hvor vi efter nøje vurdering mener at der er særlige muligheder. Her drejer det sig vel næppe specielt om at satse meget hårdt på grundforskningen, men snarere på den forskning, der kan være med til at styrke Danmarks svage stilling på det specielle energipolitiske og energiforsyningsmæssige område.

Jeg vil ikke her foretage nogen opregning af, hvad jeg specielt har hæftet mig ved i